Національний університет
«Острозька академія»

РАННІ ВТРУЧАННЯ ПРИ ТРАВМАТИЧНОМУ ДОСВІДІ

Кредити та кількість годин: денна форма 4 кредити ECTS; 120 годин: 16 лекційних, 30 практичних, 74 самостійна робота; залік.

заочна форма 4 кредити ECTS; 120 годин: 4 лекційних, 4 практичних, 112 самостійна робота; залік.

І. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна **«Ранні втручання при травматичному досвіді»** присвячена вивченню психологічних реакцій людини на психотравмуючі події та сучасних підходів до надання своєчасної допомоги. Студенти опановують знання про види психологічних травм, механізми їхнього впливу на психіку, особливості перебігу гострих стресових станів та посттравматичних розладів. Основну увагу зосереджено на методах ранньої психологічної інтервенції, кризовому консультуванні, психологічній підтримці в умовах надзвичайних ситуацій, війни, втрати, насильства та інших критичних подій. Опанування дисципліни дозволяє майбутнім фахівцям своєчасно розпізнавати ризики розвитку посттравматичних наслідків та ефективно впроваджувати профілактичні та стабілізаційні заходи.

ІІ. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Ранні втручання при травматичному досвіді» – сформувати у студентів знання та практичні навички щодо своєчасного виявлення психотравмуючих станів, проведення ефективних ранніх психологічних інтервенцій, надання допомоги постраждалим у кризових ситуаціях з метою запобігання розвитку глибоких психічних розладів і сприяння психологічному відновленню.

Дисципліна сприяє формуванню таких **загальних та фахових компетентностей** здобувача:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК9. Здатність працювати в команді.
ЗК13.Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (в тому числі, в контексті організації заходів раннього втручання).
СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в тому числі особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни). Здатність психолога до сприяння, відновлення, підтримки та/або підвищення позитивного функціонування особистості та почуття благополуччя. Здатність до розуміння терапевтичних методів та процесів, що застосовуються у роботі з різними особами, котрі пережили стрес, отримали травматичний досвід; тими, хто відчуває

труднощі, пов'язані з тривогою, настроєм, пристосуванням до несприятливих обставин або подій у житті.
СК11.Володіти навичками психологічного консультування особистості, пари, сім'ї чи групи.
СК13. Здатність дотримуватися норм професійної етики.
СК14.Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

III. Результати навчання

За результатами навчання слухачі зможуть:

ПР1.Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
ПР2.Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
ПР9.Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання, у тому числі щодо організації заходів раннього втручання.
ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у тому числі у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).
ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.
ПР15.Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності; дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.
ПР16. Усвідомлюючи межі власної компетенції та підзвітність відповідним фахівцям, уміти співпрацювати з колегами-психологами та зі спеціалістами інших галузей (медиками, учителями, вихователями та ін.); ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішенні фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.
ПР18.Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
ПР19. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
ПР21. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ з/п	Тема дисципліни
1	Вступ до проблеми психотравматичного досвіду
2	Види психологічних травм та їх особливості
3	Гострі стресові реакції та посттравматичний стресовий розлад (ПТСР)
4	Механізми психологічної адаптації до травми
5	Роль фактора часу в наданні психологічної допомоги
6	Моделі та етапи раннього психологічного втручання
7	Кризове консультування: підходи та техніки
8	Надання першої психологічної допомоги (ППД)

9	Робота з травмою втрати, горя, шоку
10	Психологічна допомога постраждалим від насильства та катастроф
11	Особливості роботи з дітьми та підлітками після травматичних подій
12	Етичні принципи та безпека психолога у роботі з травмою
13	Міждисциплінарна взаємодія у сфері кризової допомоги
14	Профілактика вторинної травматизації та синдром професійного вигорання

